

PRÓBNY EGZAMIN ÓSMOKLASISTY 2023

PODSUMOWANIE

Próbny Egzamin Ósmoklasisty opracowany przez ekspertów wydawnictwa Macmillan został przeprowadzony w terminie od 04.01.2023 do 20.03.2023. **Arkusze egzaminacyjne pobrało ze strony ponad 7200 nauczycieli, a do egzaminu przystąpiło niemal 47 000 uczniów** z klas ósmych i siódmych.

ARKUSZ EGZAMINACYJNY

Próbny Egzamin Ósmoklasisty z języka angielskiego zawierał 14 zadań: 3 na rozumienie ze słuchu, 3 sprawdzające znajomość funkcji językowych, 4 na rozumienie tekstów pisanych, 3 oceniające znajomość środków językowych oraz 1 weryfikujące umiejętność tworzenia wypowiedzi pisemnej. W arkuszu znalazło się **5 zadań otwartych** (po jednym w następujących częściach: rozumienie ze słuchu, znajomość środków językowych, rozumienie tekstów pisanych, jedno sprawdzające znajomość środków językowych oraz wypowiedź pisemna), które stanowiły 35% wszystkich punktów (21 z 60 możliwych do zdobycia).

WYNIKI OGÓŁEM

Ogólne wyniki Próbego Egzaminu Ósmoklasisty z podziałem na poszczególne województwa przedstawiono w poniższej tabeli. Średnie wyniki w większości województw są zbliżone do średniej krajowej. **Najwyższe wyniki** uzyskali uczniowie z województwa **mazowieckiego (62,96%)**, tam też do egzaminu przystąpiło najwięcej osób.

ZESTAWIENIE WYNIKÓW EGZAMINU Z PODZIAŁEM NA POSZCZEGÓLNE WOJEWÓDZTWA

Województwo	Liczba uczniów	Średni wynik
dolnośląskie	2193	59,56 %
kujawsko-pomorskie	2006	57,68 %
łódzkie	3474	59,67 %
lubelskie	3849	58,08 %
lubuskie	817	60,92 %
małopolskie	3895	60,75 %
mazowieckie	5795	62,96 %
opolskie	936	58,70 %
podkarpackie	3471	60,30 %
podlaskie	2246	60,61 %
pomorskie	2421	57,62 %
śląskie	4427	60,09 %
świętokrzyskie	1499	60,84 %
warmińsko-mazurskie	2358	57,09 %
wielkopolskie	4552	57,54 %
zachodniopomorskie	423	57,94 %
RAZEM	46929	59,77 %

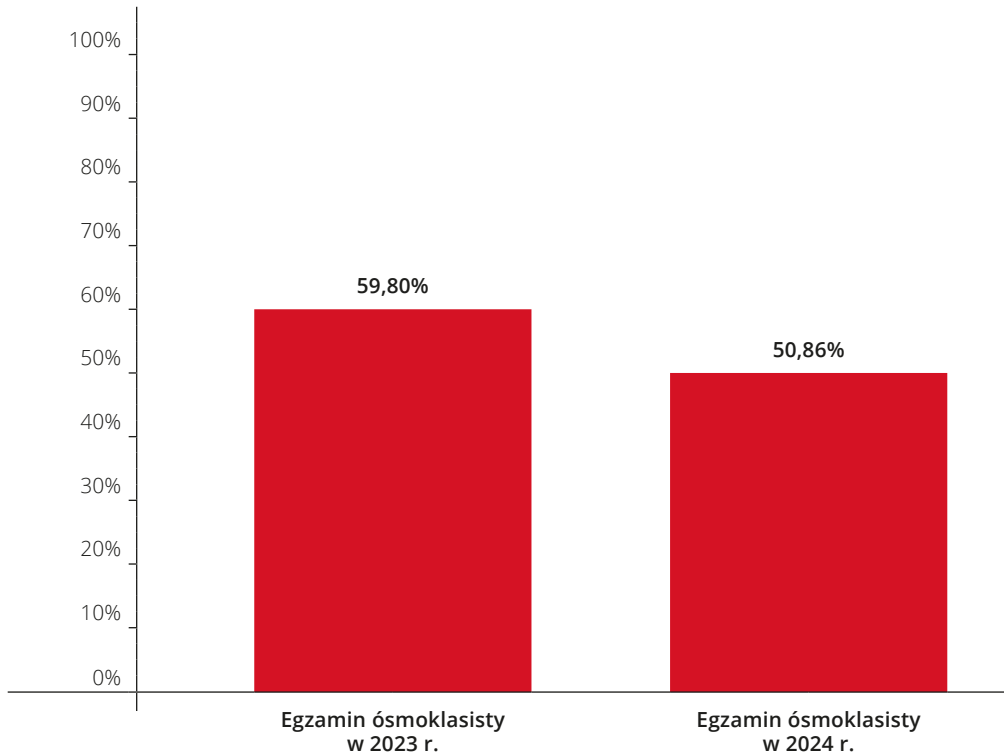
Tabela 1. Zestawienie wyników egzaminu z podziałem na poszczególne województwa

WYNIKI DLA POSZCZEGÓLNYCH ROCZNIKÓW

Do Próbnego Egzaminu Ósmoklasisty mogły przystąpić zarówno klasy ósme, jak i siódme. **Wynik z całego egzaminu dla tych dwóch grup to: 59,80% dla tegorocznych ósmoklasistów oraz 50,86% dla siódmoklasistów.** Różnica w osiągnięciach uczniów klas 7 i 8 nie powinna zaskakiwać – obecni siódmoklasiści napiszą egzamin dopiero w 2024 roku i dla nich proces przygotowania do egzaminu jeszcze tak naprawdę się nie rozpoczął.

ŚREDNIE WYNIKI Z PRÓBNEGO EGZAMINU ÓSMOKLASISTY DLA POSZCZEGÓLNYCH ROCZNIKÓW

Wykres 1. Średnie wyniki z Próbnego Egzaminu Ósmoklasisty dla poszczególnych roczników

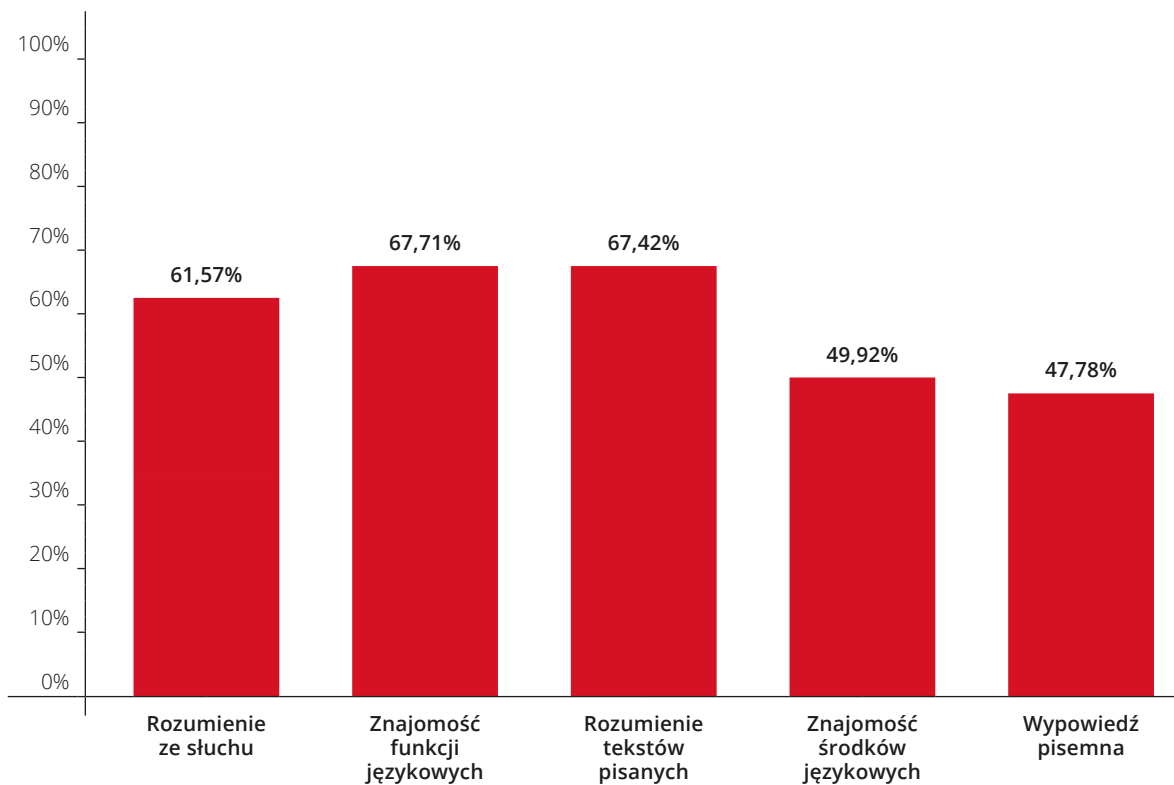
OBSZARY UMIEJĘTNOŚCI

Porównując wyniki procentowe za poszczególne obszary umiejętności, od razu zauważamy, że **najwyższy średni wynik** zdający uzyskali za rozwiązanie zadań sprawdzających **znajomość funkcji językowych** – **67,71%**, co nie jest niespodzianką, patrząc na typowe wyniki z egzaminów ósmoklasisty z ostatnich lat. Należy zaznaczyć, że **niewiele niższy jest ogólny wynik za część dotyczącą rozumienia tekstów pisanych**, tj. **67,42%**.

Znacznie gorzej zdający poradzili sobie z zadaniami sprawdzającymi **znajomość środków językowych** – średni wynik to jedynie **42,92%**, jest on aż o 25% niższy od tego uzyskanego za znajomość funkcji i umiejętność rozumienia tekstów pisanych i pokazuje ogromną różnicę w poszczególnych kompetencjach. **Porównywalnie niski wynik – na poziomie 47,78%** – również znacznie odbiegający od średniego wyniku całego egzaminu, został osiągnięty za zadanie 14 sprawdzające umiejętność tworzenia wypowiedzi pisemnej. Co ciekawe, wynik ten jest wyższy od średniej ze wszystkich **zadań otwartych**, która wyniosła **42,23%**.

Wyniki Próbne Egzaminu Ósmoklasisty warto porównać z danymi statystycznymi opublikowanymi przez CKE w *Sprawozdaniu z egzaminu ósmoklasisty za rok 2022*. **W każdym obszarze umiejętności średni wynik uzyskany na egzaminie próbnym jest niższy od wyników z zeszłego roku** – od 3% do aż 15% w przypadku części na środki językowe. Oczywiście przyczyną takich rozbieżności może być fakt przystąpienia do egzaminu próbnego uczniów klas 7, jednak wyniki zebrane wyłącznie dla klas 8 prezentują ten sam trend. Uczniowie, którzy przystąpią do egzaminu w kwietniu 2023, osiągnęli gorsze wyniki na egzaminie próbnym niż zeszłoroczni ósmoklasiści na egzaminie państwowym w 2022 roku.

ŚREDNIE WYNIKI POSZCZEGÓLNYCH CZĘŚCI EGZAMINU

Wykres 2. Średnie wyniki poszczególnych części egzaminu

ROZUMIENIE ZE SŁUCHU

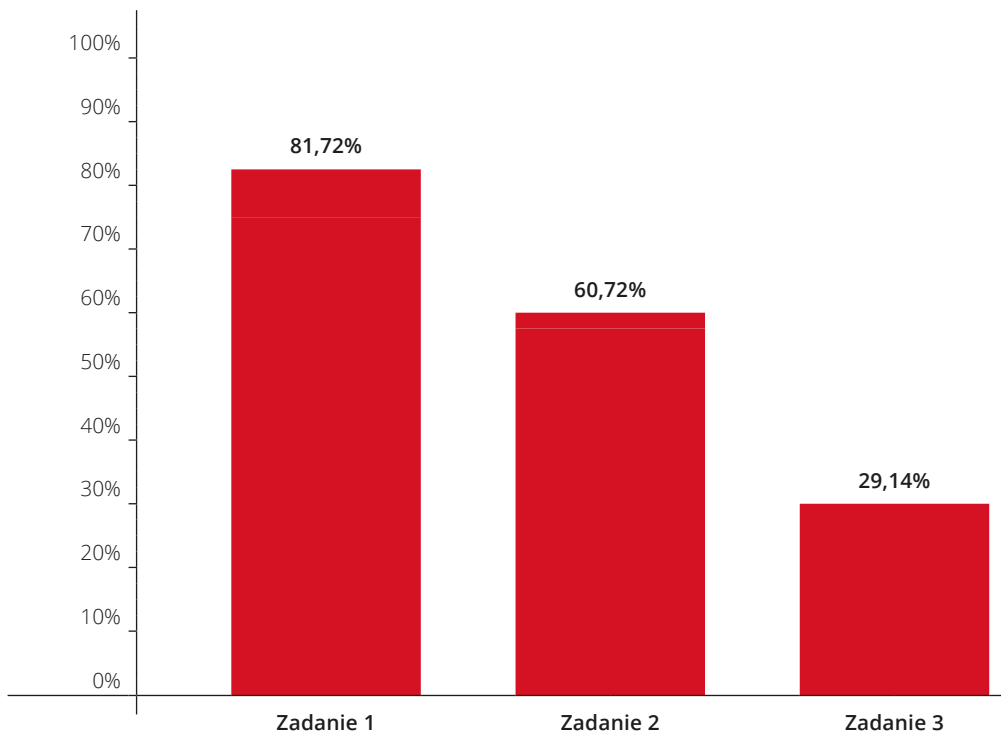
Średni wynik uzyskany przez egzaminowanych to **61,57%**. Najłatwiejsze (**81,72%** poprawnych odpowiedzi) spośród zadań sprawdzających rozumienie ze słuchu okazało się zadanie 1, oparte na w większości materiale ikonograficznym i wymagające jedynie zaznaczenia poprawnej odpowiedzi (test wyboru). **Wyjątkowo niski wynik, najniższy ze wszystkich zadań otwartych – 29,14%, uczniowie uzyskali za zadanie 3**, które polegało na uzupełnieniu notatki. Pokazuje to, że uczniowie mają problemy z przetwarzaniem informacji. W luce 3.1 trudnością mogło być na przykład to, że wyraz *test* nie pada w nagraniu przed frazą, którą należy zapisać, a więc sama treść nagrania nie sygnalizuje, że w konkretnym momencie trzeba wyteńczyć uwagę. Być może kłopotliwa była także poprawna pisownia wyrazów takich jak *hall* czy *activities*.

Aby pomóc uczniom lepiej radzić sobie z takimi zadaniami na egzaminie:

- wprowadź krótkie dyktanda, które pozwolą przećwiczyć pisownię wyrazów z grupy tysiąca najczęściej używanych słów w języku angielskim;
- wskaż, jak przygotować się do wysłuchania nagrania egzaminacyjnego – przeprowadź przykładową analizę zdań/notatki do uzupełnienia i poproś uczniów, aby przewidzieli jakich typów informacji lub części mowy brakuje w lukach.

ŚREDNIE WYNIKI ZADAŃ W CZĘŚCI ROZUMIENIE ZE SŁUCHU

Wykres 3. Średnie wyniki zadań w części rozumienie ze słuchu

ZNAJOMOŚĆ FUNKCJI JĘZYKOWYCH

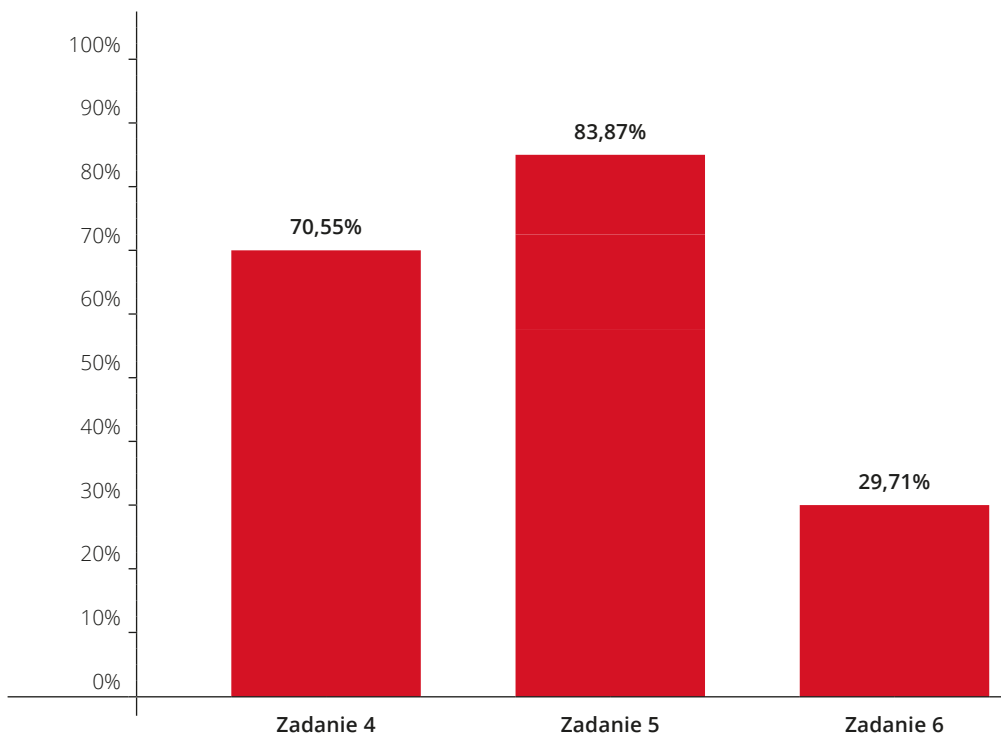
Jak wspomniano wcześniej, część egzaminu dotycząca znajomości funkcji językowych okazała się być najłatwiejsza (średni wynik – **67,71% poprawnych odpowiedzi**). Średnie dla poszczególnych zadań wynoszą kolejno: **zadanie 4 – 70,55%, zadanie 5 – 83,87% oraz zadanie 6 – 29,71%**. Analiza samych wyników pozwala stwierdzić, że zadania 4 i 5 to zadania o charakterze zamkniętym, natomiast zadanie 6 jest otwarte – stąd tak niski wynik końcowy. Można wnioskować, że zdający całkiem dobrze radzą sobie z reagowaniem językowym, jeżeli wymaga się od nich zrozumienia różnych funkcji językowych i manipulowania gotowymi formami. Nawet zadanie na dobieranie reakcji do usłyszanych wypowiedzi (zadanie 5), które często sprawia uczniom problemy, tym razem okazało się dość łatwe. Jeżeli natomiast elementem zadania jest jakakolwiek produkcja językowa, a od ucznia wymaga się zapisu różnych (nawet najprostszych) form, liczba poprawnych odpowiedzi zdecydowanie spada.

Aby pomóc uczniom lepiej radzić sobie z zadaniami otwartymi na funkcje językowe:

- upewnij się, że prowadzą zeszyc przedmiotowy, w którym regularnie zapisują całe zdania i frazy – to pomoże im zbudować odpowiednie nawyki i doda pewności siebie w odręcznym zapisywaniu fragmentów tekstu;
- zachęcaj do układania minidialogów, najlepiej zapisanych odręcznie w zeszycie, na przykład z wykorzystaniem nowo poznanych słów, fraz lub struktur – jest to doskonały sposób zakończenia lekcji;
- na początku lekcji, w ramach rozgrzewki językowej, zapisuj na tablicy minidialog z luką, który uczniowie uzupełnią podczas sprawdzania listy obecności; aby zwiększyć atrakcyjność ćwiczenia i nieco podnieść poprzeczkę, poproś uczniów o uzupełnienie luki na co najmniej dwa różne sposoby.

ŚREDNIE WYNIKI ZADAŃ W CZĘŚCI ZNAJOMOŚĆ FUNKCJI JĘZYKOWYCH

Wykres 4. Średnie wyniki zadań w części znajomość funkcji językowych

ROZUMIENIE TEKSTÓW PISANYCH

W obszarze czytania ze zrozumieniem, z którego średnia to 67,42%, wyniki z poszczególnych zadań są dość zaskakujące. To nie zadanie otwarte okazało się najtrudniejsze (uczniowie uzyskali z niego średni wynik na poziomie **72,3%**), ale zadanie 8, polegające na uzupełnianiu luk podanymi zdaniami (tylko **50,85%** poprawnych odpowiedzi). Okazało się, że rozpoznawanie związków pomiędzy poszczególnymi częściami tekstu stanowi dla uczniów spore wyzwanie. Co ciekawe, średni wynik z tego zadania na egzaminie ósmoklasisty w 2022 roku to aż 74% (CKE, str. 21), co nie potwierdza, jakoby ten rodzaj operacji na tekście był z reguły dla uczniów problematyczny. Można wnioskować, że to konkretny tekst z arkusza był trudny w odbiorze – pojawił się tam wyraz *sink* z poziomu CEFR B1, który mógł stanowić kłopot, a jego nieznamość wpłynęła negatywnie na poziom rozumienia całego tekstu.

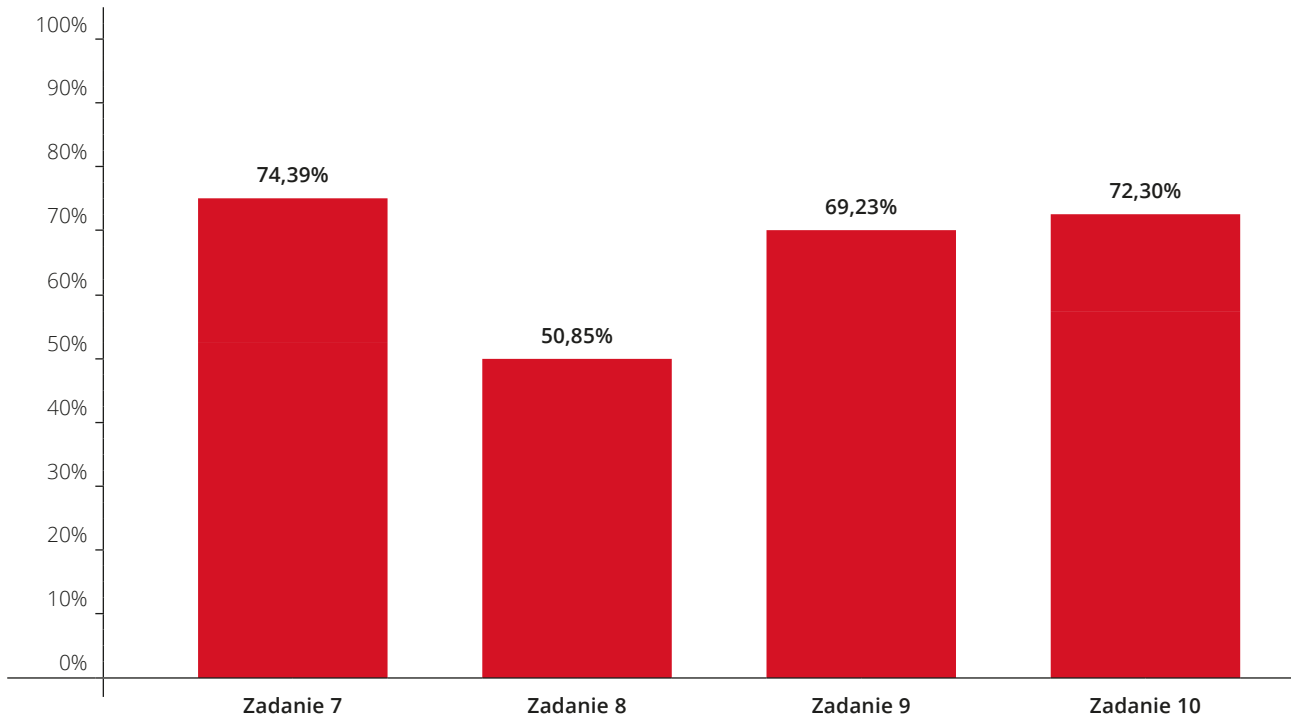
Jeżeli chodzi o dość dobry wynik z zadania otwartego, to potwierdza on (nie pierwszy zresztą raz), że zadania, w których uczniowie muszą wpisać odpowiedzi w języku polskim, nie stanowią aż takiego problemu. To podkreśla tylko fakt, że nadal najbardziej wymagające jest zapisywanie odpowiedzi w języku angielskim, nawet jeśli jest to produkcja językowa w granicach dwóch / trzech słów.

Aby pomóc uczniom rozwiązywać zadania z luką w tej części arkusza:

- zanim uczniowie dobraćą zdania do luk w tekście, poproś o tłumaczenie fragmentu przed luką i po niej, aby podkreślić fakt, że cokolwiek się tam znajdzie, musi wpasować się w większy fragment wypowiedzi;
- korzystaj z możliwości edycji tekstów w różnych komponentach kursów – usuń z tekstu kilka zdań i poproś o dobieranie zdań do luk lub usuń jedno wyrażenie, dwa albo trzy słowa, i poproś uczniów o propozycje, jak można uzupełnić luki.

ŚREDNIE WYNIKI ZADAŃ W CZĘŚCI ROZUMIENIE TEKSTÓW PISANYCH

Wykres 5. Średnie wyniki zadań w części rozumienie tekstów pisanych

ZNAJOMOŚĆ ŚRODKÓW JĘZYKOWYCH

Zadania 11, 12 i 13 w arkuszu sprawdzały znajomość środków językowych, z której to części średni wynik wyniósł **49,92%**, można więc uznać go za dość niski. Należy zaznaczyć, że w przypadku tej części egzaminu ogólny wynik **nie jest** obniżony przez uczniów z klas 7 – grupa zdających ósmoklasistów osiągnęła średni wynik 49,97%, co w porównaniu z ogólnopolskim wynikiem na egzaminie w 2022 roku wynosi aż o 8% mniej. **Oznacza to, że w ostatnich tygodniach przed egzaminem należy zmaksymalizować powtórki kluczowych struktur gramatycznych, najlepiej w formie zadań egzaminacyjnych.**

Analizując wyniki z poszczególnych zadań, widać wyraźną różnicę między zadaniami zamkniętymi (**zadanie 11 – 60,71%, zadanie 12 – 56,57%**) a zadaniem otwartym (**zadanie 13 – 32,49%**). **Porównując zadania zamknięte, można zaobserwować, że uczniowie znacznie gorzej poradzili sobie z wielokrotnym wyborem niż z dobieraniem.** Jedną z przyczyn takiego wyniku może być błędne odczytanie opcji odpowiedzi przez uczniów. Zdarza się to szczególnie często w przypadku osób z dysleksją – czytają one opcje odpowiedzi rzędami, a nie kolumnami. Często zdarza się także, że nawet jeżeli uczeń wybierze poprawny wyraz, błędnie wpisuje literę do tekstu, a później na kartę odpowiedzi. Warto na to zwrócić uwagę uczniów oraz kilka razy przećwiczyć z nimi właśnie ten element egzaminu – jak poprawnie odczytywać opcje w zadaniach wielokrotnego wyboru oraz jak nanieść je na tabelkę z odpowiedziami, tak aby nie tracili niepotrzebnie cennych punktów na egzaminie.

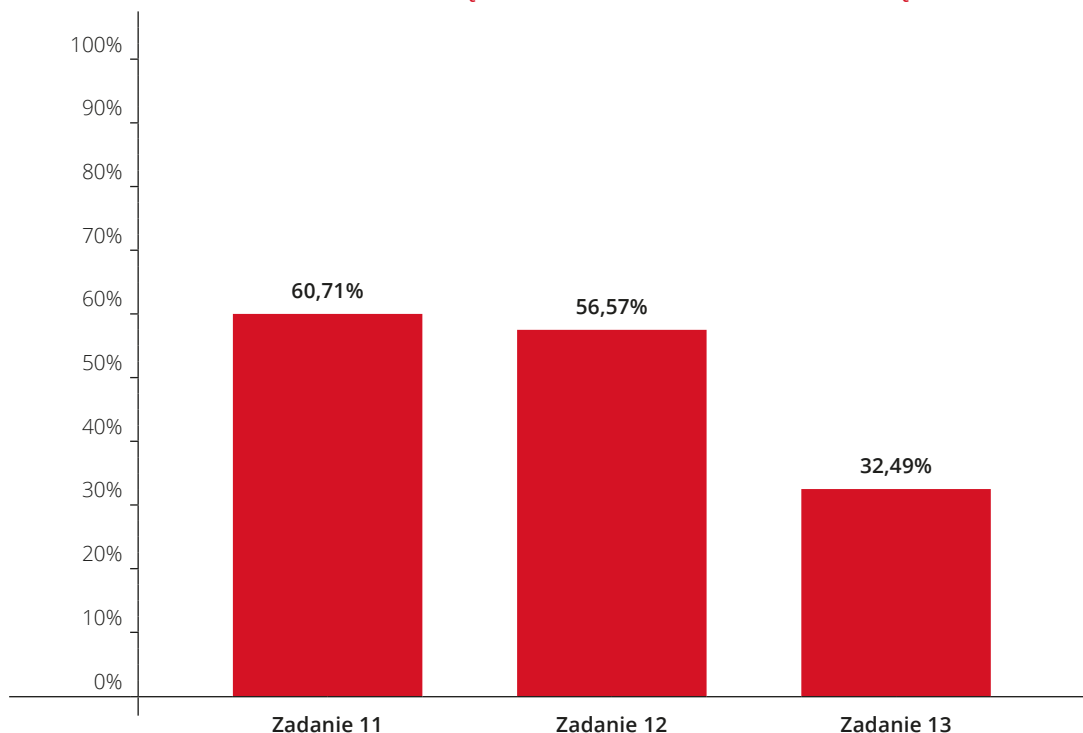
W przypadku zadania otwartego warto zauważyć, że średni wynik był dużo wyższy niż uzyskany przez zdających w poprzedniej edycji egzaminu próbnego (aż o 10%) oraz porównywalny do średniego wyniku za zadanie otwarte na egzaminie ogólnopolskim w 2022 roku. Oczywiście stosunkowo mały odsetek poprawnych odpowiedzi nadal wskazuje na to, że uczniowie mają problemy z zadaniami, które wymagają sformułowania fragmentów wypowiedzi, ale wyniki są tutaj raczej optymistyczne. Można przypuszczać, że największy problem w tym zadaniu stanowił punkt 13.1 wymagający użycia czasu *Present Perfect*.

Aby pomóc uczniom poprawić wynik z tej części egzaminu:

- przeanalizuj dokładnie odpowiedzi z arkusza, sprawdź jakie błędy popełnili uczniowie – być może część z nich da się wyeliminować poprzez dokładne czytanie opcji odpowiedzi;
- poświęć kilka lekcji wyłącznie na zadania otwarte na znajomość środków językowych; zatrzymajcie się z klasą przy każdej odpowiedzi, zastanówcie się wspólnie, jaką strukturę sprawdza dany punkt – taka metaanaliza może naprowadzić uczniów na prawidłową odpowiedź.

ŚREDNIE WYNIKI ZADAŃ W CZĘŚCI ZNAJOMOŚĆ ŚRODKÓW JĘZYKOWYCH

Wykres 6. Średnie wyniki zadań w części znajomość środków językowych

WYPOWIEDŹ PISEMNA

Napisanie wiadomości e-mail zgodnie z poleceniem wymagało od uczniów znajomości słownictwa z obszarów: człowiek, życie prywatne i kultura, a także opisywania przedmiotów, opowiadania o wydarzeniach z przeszłości, przedstawiania intencji, wyrażania opinii i emocji.

Średni wynik z zadania pisemnego to 47,78%, co stanowi drobną poprawę w stosunku do wyników z Próbne Egzaminu Ósmoklasisty przeprowadzanego przez wydawnictwo Macmillan w zeszłym roku, ale jest wynikiem aż o 12% niższym od średniej na egzaminie państwowym. **Warto podkreślić, że grupa zdających siódmoklasistów napisała to zadanie znacznie gorzej, uzyskując zaledwie 36,3%. Pokazuje to dużą potrzebę pracy nad umiejętnością budowania wypowiedzi pisemnej w tej grupie wiekowej.**

Aby pomóc uczniom przygotować się do napisania tekstu na egzaminie:

- stwórzcie bazę zwrotów i fraz potrzebnych do przekazania różnych informacji – zbierz około 25–30 różnych punktów z zadań egzaminacyjnych i zorganizuj burzę mózgów, podczas której wspólnie zbierzecie typowe zwroty „na każdą okazję”;
- uczniom o najniższych kompetencjach językowych zaproponuj nauczenie się na pamięć kilku zdań, które będą mogli wykorzystać jako gotowiec na egzaminie.

PODSUMOWANIE

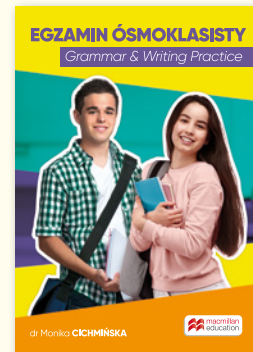
Raport zawiera analizę wyników z Próbne Egzaminu Ósmoklasisty przeprowadzonego wśród uczniów dwóch roczników, porównanie niektórych wyników z danymi CKE oraz z wynikami egzaminu próbnego przeprowadzonego przez wydawnictwo Macmillan w ubiegłym roku oraz wskazówki do pracy z uczniami na lekcjach języka angielskiego. Ogólne wnioski, które można wyciągnąć z powyższych obserwacji to:

- **wynik Próbne Egzaminu Ósmoklasisty 2023 jest dosyć niski** w porównaniu z wynikami z poprzedniego roku oraz z wynikami podanymi przez CKE za rok 2022, co oznacza, że w ostatnich tygodniach przed egzaminem warto zmaksymalizować pracę nad rozwiązywaniem poszczególnych zadań w arkuszu;
- jeżeli chodzi o recepcję językową, **uczniowie lepiej poradzili sobie z rozumieniem tekstów pisanych niż słuchanych**, jednak nie obserwujemy tutaj dużej rozbieżności w wynikach – rozumienie tekstów, bez względu na rodzaj przekazu, można określić jako satysfakcjonujące;
- **najtrudniejsze zadanie otwarte** to nie zadanie na znajomość środków językowych, a **sprawdzające znajomość funkcji językowych** – wydaje się, że uczniowie nie potrafią poradzić sobie z łączeniem znajomości struktur z komunikacją;
- **we wszystkich zadaniach, które wymagają choćby minimalnej produkcji językowej, obserwujemy znacznie niższe wyniki**, co podkreśla potrzebę jak najczęstszego zapisywania zdań, wyrazów czy fragmentów tekstu.

Wszyscy nauczyciele pracujący z *Repetitorium Ósmoklasisty* oraz z *Repetitorium Ósmoklasisty – wersją dwuczęściową* mogą korzystać bezpłatnie z dodatkowych materiałów autorstwa dr Moniki Cichmińskiej, które są idealnym wsparciem dla uczniów w przygotowaniach do egzaminu ósmoklasisty.

- **Open Tasks Practice for egzamin ósmoklasisty** – komplet 14 zestawów zadań otwartych w formacie egzaminacyjnym. Każdy zestaw wyczerpuje zagadnienia dotyczące jednego tematu z podstawy programowej i zawiera powtórzenie zawartych w nim zasobów leksykalnych oraz wybranych zagadnień gramatycznych.
- **Egzamin ósmoklasisty Grammar & Writing Practice** – zestawy zadań, które wspomogą uczniów klas ósmych w przekrojowym powtórzeniu wiedzy z gramatyki oraz poprowadzą ich przez naukę tworzenia wypowiedzi pisemnych.

BIBLIOGRAFIA

CKE, 2022. *Sprawozdanie z egzaminu ósmoklasisty za rok 2022.*

Macmillan, 2022. *Podsumowanie Próbnego Egzaminu Ósmoklasisty 2022.*